

परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या
आस्थापनेवरील व त्यांच्या अधिपत्याखालील
मोटार वाहन विभागातील गट-अ ते गट-ड
मधील पदांना दिव्यांग आरक्षण लागू
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एमव्हीडी-०२२१/प्र.क्र.६३/परि-४

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

तारीख: १८ जून, २०२१.

वाचा-

- १) अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे संरक्षण आणि संपूर्ण सहभाग) अधिनियम, १९९५.
- २) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्र. अपंग-२०१३/प्र. क्र. ३५/अ. क.२, दि.७.१०.२०१६
- ३) शासन निर्णय क्र. एमव्हीडी ०६१५/प्र.क्र.१६३/परि-४, दिनांक २६.०७.२०१७.
- ४) केंद्र शासनाची सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०९.२०२१ ची अधिसूचना.
- ५) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्रमाक दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.-२, दिनांक ०२.०२.२०२१.
- ६) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे अ. शा. पत्र क्र. दिव्यांग-२०२१/संकिर्ण-११/दि.क.२, दिनांक ०६.०२.२०२१.
- ७) गृह विभाग, शासन निर्णय क्र. एमव्हीडी-०२२१/प्र.क्र.६३/परि-४, दिनांक २२.०२.२०२१.
- ८) शासन निर्णय समक्रमांक दिनांक २६.०२.२०२१.
- ९) सामाजिक न्याय विभाग पत्र क्र.दिव्यांग-२०२१/संकिर्ण ११/दि.क.२, दि. ०१.०६.२०२१

प्रस्तावना :

अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्काचे आरक्षण आणि संपूर्ण सहभाग) अधिनियम, १९९५ मधील कलम ३२ नुसार ३ वर्षांपेक्षा जास्त नसेल इतक्या नियत कालांतराने अपंगासाठी सुनिश्चित केलेल्या शासन सेवेतील जागांच्या याद्यांचे पुनर्विलोकन करणे आवश्यक ठरविले आहे. त्यानुसार केंद्र शासनाने क्र.४, दि.०४.०९.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये अपंगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांच्या यादीचे पुनर्विलोकन करून यादी प्रसिद्ध केली आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांनी संदर्भाधीन क्र.५ वरील शासन निर्णय दि.०२.०२.२०२१ नुसार, राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील अपंगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांच्या (विविध विभागांच्या) शासन निर्णयास ३ वर्षांचा कालावधी पुर्ण होत असल्यामुळे सदर पदांचे पुनर्विलोकन करणेबाबत सुचित केले आहे. गृह विभागाच्या संदर्भाधीन क्र. ७ व ८ वरील अनुक्रमे दि.२२.०२.२०२१ व दि. २६.०२.२०२१ नुसार परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील व त्यांच्या अधिपत्याखालील मोटार वाहन विभागाच्या गट-अ ते गट-ड मधील पदांना

दिव्यांग आरक्षण लागू करण्यात आले आहे. तसेच विवरणपत्र अ-१ व अ-२ मध्ये नमुद एकुण २० पदे दिव्यांग आरक्षणामधून वगळण्याबाबतचा प्रस्ताव प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांचे अध्यक्षतेखालील समितीपुढे सादर करण्यात आला होता. तज्ज समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील व त्यांच्या अधिपत्याखालील मोटार वाहन विभागाच्या गट-अ ते गट-ड मधील विवरणपत्र क मध्ये नमुद एकुण ९ पदांना दिव्यांग आरक्षण लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांना संदर्भाधिन क्र.५ वरील शासन निर्णय दि.०२.०२.२०२१ नुसार दिलेल्या सूचनेनुसार, केंद्र शासनाने दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेली/ कर्तव्य व जबाबदा-या सारख्या असलेली गट अ ते गट ड मधील जी पदे परिवहन आयुक्त कार्यालयाच्या आस्थापनेवर कार्यरत आहेत तथापी उक्त पदाचे स्वरूप व कामकाज पाहता विवरणपत्र अ-३ व विवरणपत्र अ-४ मध्ये नमुद केलेल्या पदांना दिव्यांग आरक्षणामधून वगळण्याचा प्रस्ताव प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांचे अध्यक्षतेखालील समितीपुढे सादर करण्यात आला होता.

तज्ज समितीने संदर्भक्र. ९ वरील दिनांक ०१.०६.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये प्राप्त बैठकीच्या इतिवृत्तात केलेल्या शिफारशी विचारात घेता, सदरहू शासन निर्णयासोबतच्या “विवरणपत्र क” नुसार त्या त्या संवर्गासमोर दर्शविल्याप्रमाणे दिव्यांग आरक्षण सुनिश्चित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२१०६१८१५३६०४६८२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(द. ह. कदम)

अवर सचिव, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव.
३. मा.मंत्री /राज्यमंत्री (परिवहन) यांचे खाजगी सचिव.
४. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक.
५. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
६. आयुक्त, अपंग कल्याण विभाग, पुणे.
७. परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

८. महालेखापाल,(लेखा परिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता),महाराष्ट्र-१/२,मुंबई/नागपूर.
९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १०.निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ११.सामान्य प्रशासन विभाग (कार्यासन १६-अ),मंत्रालय, मुंबई.
- १२.सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग (अ.क.२/सुधार-३),
मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १३.निवड नस्ती (परि-४).

(शासन निर्णय क्र. एमव्हीडी-०२२१/प्र.क्र.६३/परि-४, दिनांक १८.०६.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयासोबतचे विवरणपत्र)

विवरणपत्र क

प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय) याच्या अध्यक्षतेखालील तज्ज्ञ समितीसमोर कामकाजाचे स्वरूप विचारात घेता उक्त पदे दिव्यांग आरक्षणामधून वगळण्याची शिफारस करण्यात आलेल्या पदांमधून तज्ज्ञ समितीने दिव्यांग आरक्षण सुनिश्चित करण्याची शिफारस केलेली संवर्ग संवर्ग/पदे

अ. क्र.	संवर्गाचे नाव	कामाचे स्वरूप व शारिरीक योग्यता	(तज्ज्ञ समितीने शिफारस केलेले) पदासाठी अपेंगत्वाचे सुयोग्य प्रकार	७ व्या वेतन आयोगानुसार सुधारित वेतन संरचना		पदभरतीचा प्रकार	पदांची कर्तव्ये व जबाबदार्या, कामाचे स्वरूप आणि विभाग प्रमुखाचे अभिप्राय
				वेतन स्तर	वेतनपट्टा		
१	२	३	४	५	६	७	८
१	विधी सल्लागार	-	a) LV b) HH c) OL,OA,LC,Dw,AAV, d) MD involving a to c.	या पदाकरिता मानधन निश्चित करण्याची बाब कार्यवाहीखाली आहे.	कंत्राटी पद	हे पद करार पद्धतीने भरावयाचे आहे.	
२	प्रक्रीया योजनक	-	a) LV b) HH c) OL,OA,LC,Dw,AAV, d) SLD, ASD (M), MI e) MD involving a to d.	एस-१५	४९८००-९३२३००	पदोन्नतीचे पद	विभागात ऑनलाईन संगणकीकरणाचे धोरण असल्यामुळे त्या दृष्टीने आवश्यक ते संगणकीय कामकाज करण्याची जबाबदारी या पदधारकावर आहे.
३	सहाय्यक प्रक्रीया योजनक	-	a) LV b) HH c) OL,OA,LC,Dw,AAV, d) SLD, ASD (M), MI e) MD involving a to d.	एस-१४	३८६००-९२२८००	पदोन्नतीचे पद	विभागात ऑनलाईन संगणकीकरणाचे धोरण असल्यामुळे त्या दृष्टीने आवश्यक ते संगणकीय कामकाज करण्याच्या दृष्टीने मुख्य प्रक्रिया योजनकांना सहाय्य करण्याची जबाबदारी या पदधारकावर आहे. ही पदे मुख्य लिपीक दर्जाची आहेत.

४	उपलेखापाल (शहर)	-	OA, OL, OAL, BL, B, LV, HH	एस-१३	३५४००- ११२४००	पदोन्नतीचे पद	परिवहन आयुक्त कार्यालय आणि मुंबई विभागातील कार्यालयांमधील कार्यासनांमध्ये कार्यासन अधिकारी यांना निकटतम कनिष्ठ म्हणून उपलेखापाल यांना काम पहावे लागते. कार्यालयीन कामकाजात, न्यायालयीन प्रकरणांचे कामकाज, विधानसभा / विधान परिषद कामकाज तसेच वेगवेगळ्या बैठकांसाठी लागणारी माहिती तयार करणे, इत्यादी महत्वाची कामे करण्यासाठी मुख्य लिपीकांना सहाय्य करण्याची जबाबदारी या पदावर आहे.
५	कनिष्ठ लेखापरिक्षक	-	OA, OL, OAL, BL, B, LV, HH	एस-१३	३५४००- ११२४००	पदोन्नतीचे पद	वाहनधारकांकडून कर स्वरूपात व सेवा शुल्क स्वरूपात वेगवेगळे शुल्क करवसूली केली जाते. कराची आकारणी करण्याकरीता तसेच उशिरा कर भरणाऱ्या वाहनधारकांनी भरलेला निव्वळ कर व व्याज यांचे लेखा परिक्षण व पडताळणी करणे, रोखनोंदवहीतील नोंदी प्रमाणित करणे.
६	मुख्य लिपीक (ग्रामीण)	-	OA, OL, OAL, BL, B, LV, HH	एस-१३	३५४००- ११२४००	पदोन्नतीचे पद	मोटार वाहन विभागातील जिल्हास्तरावरील कार्यालयांत लिपीकवर्गीय कार्यअंतर्गत पार पाडण्यास्तव पर्यवेशक नियंत्रण ठेवणे, खटला व न्यायालयीन कामकाजावर नियंत्रण ठेवणे. कार्यकारी अधिकारी, लिपीकवर्गीय अधिकारी व कार्यालय प्रमुख यांच्यामधील दुव्याचे कार्य करणे.
७	कर अन्वेषक	-	B, LV, D, HH, OA, BA, OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, MDy, ASD, SLD, MI, MD, BLOA, BLA, ID	एस-६	१९९००- ६३२००	सरळसेवेचे पद	थकित कराच्या वसूलीसाठी वाहन धारकांचा शोध घेणे, थकित कराच्या वसूलीसाठी योग्य ती चौकशी करणे इ. करथकबाकीदाराची स्थावर व जंगम मालमत्ता शोधून ती जप्त करण्यास मदत करणे.

८	काटा चालक	-	B, LV, D, HH, BA, CP, LC, Dw, AAV, MDy, ASD, SLD, MI, MD, BLOA, BLA, ID	एस-३	१६६००- ५२४००	सरळसेवाचे पद	भारक्षमतेपेक्षा जास्त वजन वाहून नेणारी वाहने तपासणी करण्यासाठी व त्याचे वजन पाहण्यासाठी मंजूर करण्यात आलेल्या वजन काट्यांवर काम करण्यासाठी या पदांची निर्मिती करण्यात आली आहे.
९	नाईक	-	B, LV, D, HH, BA, CP, LC, Dw, AAV, MDy, ASD, SLD, MI, MD, BLOA, BLA, ID	एस-१	१५०००- ४७६००	पदोन्नतीचे पद	नाईक हे पद चतुर्थ श्रेणीतील शिपाई संवर्गातील कर्मचाऱ्यांमधून पदोन्नतीने भरले जाते. चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांवर नियंत्रण ठेवणे व कार्यालयीन कामांमध्ये वरिष्ठांना मदत करणे ही कामे या पदधारकास पार पाडावी लागतात.

PHYSICAL REQUIREMENTS ABBREVIATIONS USED: S-Sitting, ST-Standing, W-Walking, BN-Bending, L-Lifting, KC-Kneeling & Crouching, JU-Jumping, CRL-Crawling, CL-Climbing, PP-Pulling & Pushing, MF-Manipulation with Fingers, RW-Reading&Writing, SE-Seeing,H-Hearing,C-Communication.

CATEGORY ABBREVIATIONS USED:- B-Blind, LV-Low vision, D-Deaf, HH-Hard of Hearing, OA-One Arm, OL-One Leg, BA-Both Arms, BL-Both Leg, OAL-One arm & One Leg, BLOA-Both Leg& One Arm, BLA-Both Legs Arms, CP-Cerebral Palsy, LC-Leprocy Cured, Dw- Dwarfism, AAV-Acid Attack Victims, MDy-Muscular Dystrophy, ASD-Autism Spectrum Disorder (M-Mild, MoD-Moderate), ID-Intellectual Disability, SLD-Specific Learning Disability, MI-Mental Illness, MD-Multiple Disabilities.
